

Avdelning: Plan och miljö
Handläggare: Magnus Lindqvist
Telefon: 508 28 937
Fax: 508 28 808
E:post: magnus.lindqvist@miljo.stockholm.se

MHN 2006-10-10 p 14

Kartläggning av buller i Söderort

Redovisning från Miljöförvaltningen

Förslag till beslut

1. Godkänna redovisningen.
2. Överlämna redovisningen för kännedom till Vägverket, Banverket, Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden samt följande stadsdelsnämnder: Enskede-Årsta, Farsta, Hägersten, Liljeholmen, Skarpnäck, Skärholmen, Vantör, Älvsjö och Katarina-Sofia.

Carl-Lennart Åstedt

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Kartläggningen av buller i Söderort är den sista delen i arbetet med en heltäckande kartläggning av hela Stockholms stad. Ingående källor är väg-, spår-, flygtrafik samt större industrianläggningar.

Buller är ett omfattande problem i staden, vilket illustreras i det material som nu finns tillgängligt. Men kartläggningen visar inte enbart områden som är kraftigt utsatta för buller, även tystare områden beskrivs i denna heltäckande studie.

En detaljerad bullerkartläggning utgör en grundläggande och viktig förutsättning för arbetet med att begränsa bullerstörningar. Därför är det mycket positivt för det framtida bullerskyddsarbetet att hela staden nu kartlagts. Materialet har utformats i enlighet med förordningen om omgivningsbuller, SFS 2004:675.

Under hösten kommer de olika delarna av kartan över staden att kopplas ihop datatekniskt till en helhet. Därefter görs materialet tillgängligt på bl a Internet och skall även samköras med befolkningsdata för beskrivning av antal exponerade personer inom olika ljudnivåintervall.

Bakgrund

2002 utvecklade Miljöförvaltningen tillsammans med Länsstyrelsen, Stockholms Läns Landsting och akustisk expertis en metod för heltäckande bullerkartläggning av större områden. Därefter påbörjades arbetet med kartläggning av Stockholm som av praktiska skäl delades in i tre delar. På så sätt har en successiv kunskapsuppbyggnad kunnat ske och de olika delarna blivit mer hanterbara storleksmässigt.

Tidigare kartläggningar av Innerstaden slutfördes 2003 och Västerort 2005.

Materialet har utformats i enlighet med förordningen om omgivningsbuller, som bygger på ett EG-direktiv om omgivningsbuller. Det ska redovisas till Naturvårdsverket 2007 som därefter ansvarar för avrapporteringen till EU. Tills dess ska även antalet exponerade personer inom olika ljudnivåintervall beskrivas. I ett parallellt ärende till nämnden behandlas mer utförligt stadens arbete med genomförande av förordning om omgivningsbuller.

Uppdraget

Efter upphandling erhöll företaget WSP Akustik under 2004 Miljöförvaltningens uppdrag att genomföra en heltäckande kartläggning av Söderort. Väg-, spår-, och flygtrafik samt större industrianläggningar ingår inklusive en samlad redovisning av alla källor.

De tre kartläggningarna av staden har genomförts av olika konsulter som haft tillgång till tidigare material. Likartade kriterier har gällt för de olika konsulterna, bl a att en så hög noggrannhet som möjligt ska uppnås och att de olika delområdena ska kunna användas parallellt för att slutligen sammanföras till en helhet.

Resultat

En indelning av Söderort i fem delområden gjordes för att erhålla en hanterbar storlek och möjliggöra presentation i A3-format på separata kartbilder i skala 1:15 000. Områdesindelningen framgår av bilagorna och har valts i samråd mellan Miljöförvaltningen och konsulten. Områdena benämns

- A) Skärholmen – Mälarhöjden
- B) Mälarhöjden – Årsta
- C) Årsta – Bagarmossen
- D) Älvsjö – Farsta
- E) Farsta – Skrubba

Avsikten är att materialet i första hand ska användas digitalt och motsvarande områdesindelning finns även i det digitala formatet inklusive pdf-bilder för samtliga 211 kartskikt.

Bullersituationen redovisas i intervall om fem dBA från 35 dBA till >70 dBA uttryckt som ekvivalent ljudnivå för dag, kväll, natt, dygn samt LDEN, som är det mått som valts i EG-direktivet. LDEN är i likhet med tidigare mått en dygnsekvivalent ljudnivå för dygn, med skillnaden att kvälls- och nattperioden värderas högre genom tillägg med 5 respektive 10 dBA.

Kartmaterialet redovisas på följande sätt.

- Uppdelat i 15 geografiska områden
- Fyra bullerkällor per karta. Väg-, spår- och flygtrafik samt industribuller
- Bullernivån från dessa bullerkällor, adderade till varandra
- Uppdelat i tidsintervall. Dygnsekvivalent, dag-, kvälls- och nattvärde samt LDEN
- Ljudnivån på två meter över mark och fyra meter över mark

Totalt för hela staden finns därmed 661 kartsnitt. För de flesta är inte alla dessa kartsnitt av intresse och avsikten är att göra ett urval av dem tillgängliga på Internet med möjlighet att erhålla kompletterande underlag vid behov. Dessutom planeras kartbilder över hela staden för varje trafikslag och en samlad kartbild med alla ingående bullerkällor.

Förvaltningens synpunkter

Kartläggningen av buller i Söderort utgör den sista delen i arbetet med att beskriva bullerutbredningen i hela staden. Tidigare har Innerstaden och Västerort kartlagts på motsvarande sätt. Det innebär att det nu är möjligt att använda materialet i sin helhet. Det har ett brett användningsområde till exempel i tillsynsarbetet, vid åtgärder mot buller, vid uppföljning av gällande mål samt som information i olika sammanhang. Bullrets förändringar över tiden, scenariobeskrivningar samt studier av hälsopåverkan är andra användningsområden. Det bör kunna utgöra ett viktigt underlag i planarbetet och vid utarbetande av ny översiktsplan.

Som nämnts finns en förordning om omgivningsbuller som innebär krav på kartläggning för kommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Kartläggningarna ska redovisas 2007 och avsikten är att de ska ligga till grund för en åtgärdsplan som ska färdigställas året därpå. Genom att kartläggningen redan nu är genomförd finns tid att ta fram ett genomarbetat underlag till exponeringsdata och den samlade åtgärdsplanen enligt förordningen. Se vidare ärendet om stadens arbete med genomförande av förordning om omgivningsbuller.

Ett så omfattande och detaljerat material som nu finns för hela Stockholm saknar motsvarighet inom landet i övrigt. Det har även väckt intresse internationellt och erfarenhetsutbyte med våra nordiska grannländer har inletts. Det är naturligtvis mycket glädjande att ha tillgång till det material som nu redovisas. Förvaltningens bedömning är att det kommer utgöra ett

betydelsefullt underlag under lång tid framöver och öka möjligheterna att nå framgång i bullerskyddsarbetet.

Bullerkartan för den första stadsdelen, som var Södermalm, färdigställdes 2002 och baserar sig på de trafikuppgifter som då fanns tillgängliga. Den har nyligen uppdaterats och reviderats. I samband med uppdateringen utarbetas med hjälp av tillgängliga trafikuppgifter och emissionsdata en karta för Södermalm som beskriver bullersituationen för 40 år sedan. Det ger möjlighet att illustrera bullrets utveckling. Ytterligare ett projekt rörande kartläggningar gäller en separat bullerkarta för hela Nationalstadsparken inom Stockholm och Solna. Båda dessa projekt kommer att redovisas till Miljö- och hälsoskyddsnämnden senare under hösten/vintern. Det gäller även arbetet med åtgärdsplaner för buller från stadens vägnät och den samlade åtgärdsplanen enligt förordningen om omgivningsbuller.

SLUT

Bilagor:

Bilaga 1	Bullerkartläggning av Söderort. Rapport från WSP Akustik.
Bilaga 2	Skärholmen – Mälarhöjden. Vägtrafik ekvivalent ljudnivå för dygn 2 m ö mark.
Bilaga 3	Mälarhöjden – Årsta. Vägtrafik ekvivalent ljudnivå för dygn 2 m ö mark.
Bilaga 4	Årsta – Bagarmossen. Vägtrafik ekvivalent ljudnivå för dygn 2 m ö mark.
Bilaga 5	Älvsjö – Farsta. Vägtrafik ekvivalent ljudnivå för dygn 2 m ö mark.
Bilaga 6	Farsta – Skrubba. Vägtrafik ekvivalent ljudnivå för dygn 2 m ö mark.